

శతశ్లోకీ వాల్మీకి రామాయణం

శ్రీ గణేశాయ నమః

శ్రీ సరస్వత్యై నమః

శ్రీ పాద వల్లభ నృసింహ సరస్వతి

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయాయ నమః

1. శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశి వర్ణం చతుర్భుజం
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నాపశాంతయే

2. శారదాశారదాంభోజ వదనా వదనాంబుజే
సర్వదా సర్వదాస్మాకం సన్నిధిస్సన్నిధిం క్రియాత్

3. అఖండ మండలాకారం వ్యాప్తం యేన చరాచరం
తత్పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీ గురవే నమః

4. కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరం
ఆరుహ్య కవితా శాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలం

5. అంజనా నందనం వీరం జానకీ శోక నాశనం
కపీశమక్ష హంతారం వందే లంకా భయంకరం

6. వేదవేద్యే పరే పుంసి జాతే దశరథాత్మజే
వేదః ప్రాచేతసాదాసీత్ సాక్షాద్దామాయణాత్మనా

7. రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః

బాల కాండ

1. తపస్వాధ్యాయ నిరతం తపస్వీ వాగ్విదాం వరం
నారదం పరిపప్రచ్ఛ వాల్మీకిర్మునిపుంగవం
2. కోన్వస్మిన్ సాంప్రతం లోకే గుణవాన్ కశ్చ వీర్యవాన్
ధర్మజ్ఞశ్చ కృతజ్ఞశ్చ సత్యవాక్యో దృఢవ్రతః?
3. చారిత్రేణ చ కో యుక్తః? సర్వ భూతేషు కో హితః?
విద్వాన్ కః? కః సమర్థశ్చ? కశ్చైక ప్రియ దర్శనః?
4. ఆత్మవాన్ కో? జితక్రోధో ద్యుతిమాన్ కోనసూయకః?
కస్య బిభ్యతి దేవాశ్చ జాత రోషస్య సంయుగే?
5. ఏతదిచ్ఛామ్యహం శ్రోతుం పరం కౌతూహలంహి మే
మహర్షే! త్వం సమర్థోసి జ్ఞాతుమేవం విధం నరం
6. శ్రుత్వాచైతత్త్రిలోకజ్ఞో వాల్మీకీర్నారదో వచః

శ్రూయతామితి చామంత్ర్య ప్రహృష్టో వాక్యమబ్రవీత్

7. బహవో దుర్లభాశ్చైవ యే త్వయా కీర్తితా గుణాః
మునే! వక్ష్యామ్యహం బుద్ధ్వా తైర్యుక్తశ్రూయతాం నరః

8. ఇక్ష్యాకువంశ ప్రభవో రామో నామ జనైశ్చుతః
నియతాత్మా మహావీర్యో ద్యుతిమాన్ ధృతిమాన్ వశీ

9. బుద్ధిమాన్ నీతిమాన్ వాగ్మీ శ్రీమాన్ శత్రు నిబర్హణః
విపులాంసో మహాబాహుః కంబుగ్రీవో మహాహనుః

10. మహోరస్కో మహేష్వాసో గూఢజత్తురరిందమః
ఆజానుబాహుస్సుశిరాః సులలాటస్సువిక్రమః

11. సమస్సమవిభక్తాంగః స్నిగ్ధవర్ణః ప్రతాపవాన్
పీనవక్షా విశాలాక్షో లక్ష్మీవాన్ శుభలక్షణః

12. ధర్మజ్ఞస్సత్యసంధశ్చ ప్రజానాంచ హితే రతః
యశస్వీ జ్ఞాన సంపన్నః శుచిర్వశ్యస్సమాధిమాన్

13. ప్రజాపతి సమశ్రీమాన్ ధాతా రిపు నిషాదనః
రక్షితా జీవలోకస్య ధర్మస్య పరిరక్షితా

14. రక్షితా స్వస్య ధర్మస్య స్వజనస్య చ రక్షితా
వేద వేదాంగ తత్త్వజ్ఞో ధనుర్వేదే చ నిష్ఠితః

15. సర్వ శాస్త్రార్థ తత్త్వజ్ఞః స్మృతిమాన్ ప్రతిభానవాన్

సర్వలోకప్రియస్సాధుః అదీనాత్మా విచక్షణః

16. సర్వదాభిగతస్సద్భిః సముద్ర ఇవ సింధుభిః
ఆర్యస్సర్వసమశ్చైవ సదైవ ప్రియ దర్శనః

17. స చ సర్వ గుణోపేతః కౌసల్యానంద వర్ధనః
సముద్ర ఇవ గాంభీర్యే ధైర్యేణ హిమవానివ

18. విష్ణునా సదృశో వీర్యే సోమవత్ప్రియ దర్శనః
కాలాగ్ని సదృశః క్రోధే క్షమయా పృథివీ సమః

19. ధనదేన సమస్త్యాగే సత్యే ధర్మ ఇవాపరః

అయోధ్యా కాండ

తమేవం గుణ సంపన్నం రామం సత్య పరాక్రమం

20. జ్యేష్ఠం శ్రేష్ఠ గుణైర్యుక్తం ప్రియం దశరథస్సుతం
ప్రకృతీనాం హితైర్యుక్తం ప్రకృతి ప్రియ కామ్యయా

21. యౌవరాజ్యేన సంయోక్తుం ఐచ్ఛత్ప్రీత్యా మహీపతిః
తస్యాభిషేక సంభారాన్ దృష్ట్వా భార్యాథ కైకయా

22. పూర్వం దత్త వరా దేవీ వరమేన మయాచత
వివాసనంచ రామస్య భరతస్యాభిషేచనం

23. స సత్యవచనాఞ్చైవ ధర్మ పాశేన సంయతః

వివాసయామాస సుతం రామం దశరథః ప్రియం

24. స జగామ వనం వీరః ప్రతిజ్ఞామనుషాలయన్
పితుర్వచన నిర్దేశాత్ కైకేయ్యాః ప్రియకారణాత్

25. తం వ్రజంతం ప్రియో భ్రాతా లక్ష్మణోను జగామహ
స్నేహద్వివనయ సంపన్నః సుమిత్రానందవర్ధనః

26. భ్రాతరం దయితో భ్రాతుః సౌభ్రాత్రమను దర్శయన్
రామస్య దయితా భార్యా నిత్యం ప్రాణ సమాహితా

27. జనకస్య కులే జాతా దేవ మాయేవ నిర్మితా
సర్వ లక్షణ సంపన్నా నారీణాముత్తమా వధూః

28. సీతాప్యనుగతా రామం శశినం రోహిణీ యథా
ప్రారైరనుగతో దూరం పిత్రా దశరథేన చ

29. శృంగిబేర పురే సూతం గంగాకూలే వ్యసర్జయత్
గుహమాసాద్య ధర్మాత్మా నిషాదాధిపతిం ప్రియం

30. గుహేన సహితో రామో లక్ష్మణేన చ సీతయా
తే వసేన వనం గత్వా నదీస్తీర్త్వా బహూదకాః

31. చిత్రకూటమనుప్రాప్య భరద్వాజస్య శాసనాత్
రమ్యమా వసథం కృత్వా రమమాణా వసేత్రయః

32. దేవగంధర్వ సంకాశాః తత్ర తేన్యవసన్ సుఖం

చిత్రకూటం గతే రామే పుత్రశోకాతురస్తథా

33. రాజా దశరథస్వర్గం జగామ విలపన్ సుతం
మృతీతు తస్మిన్ భరతో వసిష్ఠ ప్రముఖైర్ద్విజైః

34. నియుజ్యమానో రాజ్యాయ నైచ్ఛద్రాజ్యం మహాబలః
స జగామ వనం వీరో రామపాద ప్రసాదకః

35. గత్వాతు సుమహాత్మానం రామం సత్య పరాక్రమం
అయాచద్బ్రాతరం రామం ఆర్యభావ పురస్కృతః

36. త్వమేవ రాజా ధర్మజ్ఞః ఇతి రామం వచోబ్రవీత్
రామోపి పరమోదారః సుముఖస్సుమహాయశాః

37. నచైచ్ఛత్పితృతురాదేశాత్ రాజ్యం రామో మహాబలః
పాదుకేశాస్య రాజ్యాయ న్యాసం దత్వా పునఃపునః

38. నివర్తయామాస తతో భరతం భరతాగ్రజః
సకామ మనవాప్యైవ రామపాదా ఉపస్పృశన్

39. నందిగ్రామే కరోద్రాజ్యం రామాగమన కాంక్షయా
గతీతు భరతే శ్రీమాన్ సత్యసంధో జితేంద్రియః

40. రామస్తు పునరాలక్ష్య నగరస్య జనస్య చ
తత్రాగమనమేకాగ్రో దండకాన్ ప్రవివేశహ

అరణ్య కాండ

41. ప్రవిశ్యతు మహారణ్యం రామో రాజీవ లోచనః
విరాధం రాక్షసం హత్వా శరభంగం దదర్శహ
42. సుతీక్ష్ణం చాప్యగస్త్యంచ అగస్త్య భ్రాతరం తథా
అగస్త్య వచనాచై చ్చవ జగ్రహైంద్రం శరాసనం
43. ఖడ్గం చ పరమ ప్రీతః తూణీ చాక్షయ సాయకౌ
వసతస్తస్య రామస్య వసే వనచరైస్సహ
44. ఋషయోభ్యాగమన్ సర్వే వధాయాసుర రక్షసాం
స తేషాం ప్రతిశుశ్రావ రాక్షసానాం తథా వసే
45. ప్రతిజ్ఞాతశ్చ రామేణ వధస్సంయతి రక్షసాం
ఋషీణామగ్ని కల్పానాం దండకారణ్య వాసినాం
46. తేన తత్రైవ వసతా జనస్థాన నివాసినీ
విరూపితా శూర్పణఖా రాక్షసీ కామరూపిణీ
47. తతశ్శూర్పణఖా వాక్యాత్ ఉద్యుక్తాన్ సర్వ రాక్షసాన్
ఖరం త్రిశిరసం చైవ దూషణం చైవ రాక్షసం
48. నిజఘాన రణే రామః తేషాం చైవ పదానుగాన్
వసే తస్మిన్నివసతా జనస్థాన నివాసినాం
49. రక్షసాం నిహతాన్యాసన్ సహస్రాణి చతుర్దశ
తతో జ్ఞాతివధం శ్రుత్వా రావణః క్రోధమూర్ఛితః

50. సహాయం వరయామాస మారీచం నామ రాక్షసం
వార్యమాణస్సుబహుశో మారీచేన స రావణః
51. న విరోధో బలవతా క్షమో రావణ తేన తే
అనాదృత్య తు తద్వాక్యం రావణః కాలచోదితః
52. జగామ సహ మారీచః తస్యాశ్రమపదం తదా
తేన మాయావినా దూరం అపవాహ్య నృపాత్మజౌ
53. జహార భార్యాం రామస్య గృధ్రం హత్వా జటాయుషం
గృధ్రం చ నిహతం దృష్ట్వా హృతాం శృత్వా చ మైథిలీం
54. రాఘవశ్శోక సంతప్తో విలలాపాకులేంద్రియః
తతస్తేనైవ శోకేన గృధ్రం దగ్ధ్వా జటాయుషం
55. మార్గమాణో వసే సీతాం రాక్షసం సందదర్శహ
కబంధం నామ రూపేణ వికృతం ఘోర దర్శనం
56. తం నిహత్య మహాబాహుః దదాహ స్వర్గతశ్చ సః
స చాస్య కథయామాస శబరీం ధర్మ చారిణీం
57. శ్రమణీం ధర్మనిపుణాం అభిగచ్ఛేతి రాఘవం
సోభ్యగచ్ఛన్మహాతేజాః శబరీం శత్రు సూదనః
58. శబర్యా పూజితస్సమ్యక్ రామో దశరథాత్మజః

కిష్కింధా కాండ

పంపాతీరే హనుమతా సంగతో వానరేణ హ

59. హనుమద్వచనాచ్చైవ సుగ్రీవేణ సమాగతః
సుగ్రీవాయచ తత్సర్వం శంసద్రామో మహాబలః

60. ఆదితస్తద్యథావృత్తం సీతాయాశ్చ విశేషతః
సుగ్రీవశ్చాపి తత్సర్వం శ్రుత్వా రామస్య వానరః

61. చకార సఖ్యం రామేణ ప్రీతశ్చైచ్ఛవాగ్ని సాక్షికం
తతో వానర రాజేన వైరానుకథనం ప్రతి

62. రామాయావేదితం సర్వం ప్రణయాద్దుఃఖితేన చ
ప్రతిజ్ఞాతం చ రామేణ తదా వాలివధం ప్రతి

63. వాలినశ్చ బలం తత్ర కథయామాస వానరః
సుగ్రీవశ్శంకితశ్చాసీత్ నిత్యం వీర్యేణ రాఘవే

64. రాఘవ ప్రత్యయార్థం తు దుందుభేః కాయముత్తమం
దర్శయామాస సుగ్రీవో మహా పర్వత సన్నిభం

65. ఉత్సక్మయిత్వా మహాబాహుః ప్రేక్ష్యచాస్థి మహాబలః
పాదాంగుష్ఠేన చిక్షేప సంపూర్ణం దశ యోజనం

66. బిభేద చ పునస్సాలాన్ సప్తైకేన మహేషుణా
గిరిం రసాతలం చైవ జనయన్ ప్రత్యయం తదా

67. తతః ప్రీతమనాస్తేన విశ్వస్తస్స మహా కపిః
కిష్కింధాం రామ సహితో జగామ చ గుహాం తదా

68. తతో గర్జద్ధరివరః సుగ్రీవో హేమపింగళః
తేన నాదేన మహతా నిర్జగామ హరీశ్వరః

69. అనుమాన్య తదా తారాం సుగ్రీవేణ సమాగతః
నిజఘాన చ తత్త్రైనం శరేణైకేన రాఘవః

70. తతస్సుగ్రీవ వచనాత్ హత్వా వాలినమాహవే
సుగ్రీవమేవ తద్రాజ్యే రాఘవః ప్రత్యపాదయత్

71. స చ సర్వాన్ సమానీయ వానరాన్ వానరర్షభః
దిశః ప్రస్థాపయామాస దిదృక్షుర్జనకాత్మజాం

సుందర కాండ

72. తతో గృధ్రస్య వచనాత్ సంపాతేర్ హనుమాన్ బలీ
శతయోజన విస్తీర్ణం పుష్పవే లవణార్ణవం

73. తత్ర లంకాం సమాసాద్య పురీం రావణ పాలితాం
దదర్శ సీతాం ధ్యాయంతీం అశోకవనికాం గతాం

74. నివేదయిత్వాభిజ్ఞానం ప్రవృత్తిం చ నివేద్య చ
సమాశ్వాస్యచ వైదేహీం మర్దయామాస తోరణం

75. పంచ నీనాగ్రగాన్ హత్వా సప్త మంత్రిసుతానపి
శూరమక్షం చ నిష్ఠిష్య గ్రహణం సముపాగమత్

76. అస్త్రేణోన్ముక్తమాత్మానం జ్ఞాత్వావైతామహోద్వరాత్
మర్షయన్ రాక్షసాన్ వీరో యంత్రిణస్తాన్ యదృచ్ఛయా

77. తతో దగ్ధ్వా పురీం లంకాం ఋతే సీతాంచ మైథిలీం
రామాయ ప్రియమాఖ్యాతుం పునరాయాన్మహో కపిః

78. సోభిగమ్య మహాత్మానం కృత్వా రామం ప్రదక్షిణం
న్యపేదయదమేయాత్మా దృష్ట్వా సీతేతి తత్త్వతః

యుద్ధ కాండ

79. తతస్సుగ్రీవ సహితో గత్వా తీరం మహోదధేః
సముద్రం క్షోభయామాస శరైరాదిత్య సన్నిభైః

80. దర్శయామాసచాత్మానం సముద్రస్సరితాం పతిః
సముద్రవచనాచ్ఛైవ నలం సేతుమకారయత్

81. తేనగత్వా పురీం లంకాం హత్వా రావణమాహవే
రామస్సీతా మనుప్రాప్య పరాం వ్రీడాముపాగమత్

82. తామువాచ తతో రామః పరుషం జనసంసది
అమృష్యమాణా సా సీతా వివేశ జ్వలనం సతీ

83. తతోగ్ని వచనాత్సీతాం జ్ఞాత్వా విగతకల్మషాం

బభౌ రామస్సంప్రహృష్టః పూజితస్సర్వ దైవతైః

84. కర్మణా తేన మహతా త్తైలోక్యం స చరాచరం
స దేవర్షి గణం తుష్టం రాఘవస్య మహాత్మనః

85. అభిషిచ్య చ లంకాయాం రాక్షసేంద్రం విభీషణం
కృతకృత్యస్తదా రామో విజ్వరః ప్రముమోద హ

86. దేవతాభ్యో వరం ప్రాప్య సముత్థాప్యచ వానరాన్
అయోధ్యాం ప్రస్థితో రామః పుష్పకేణ సుహృద్వృతః

87. భరద్వాజాశ్రమం గత్వా రామస్సత్య పరాక్రమః
భరతస్యాంతికం రామో హనుమంతం వ్యసర్జయత్

88. పునరాఖ్యాయికాం జల్పన్ సుగ్రీవసహితశ్చ సః
పుష్పకం తత్సమారుహ్య నందిగ్రామం యయౌతదా

89. నందిగ్రామే జటా హిత్వా భ్రాతృభిస్సహితోనఘః
రామస్సీతా మనుప్రాప్య రాజ్యం పునరవాప్తవాన్

90. ప్రహృష్టో ముదితో లోకః తుష్టః పుష్టస్సుధార్మికః
నిరామయాహ్య రోగశ్చ దుర్భిక్ష భయవర్జితః

ఉత్తర కాండ

91. న పుత్ర మరణం కించిత్ ద్రక్ష్యంతి పురుషాః క్వచిత్
నార్యశ్చా విధవా నిత్యం భవిష్యంతి పతివ్రతాః

92. న చాగ్నిజం భయం కించిత్ నాపున్ మజ్జంతి జంతవః
న వాతజం భయం కించిత్ నాపి జ్వరకృతం తథా

93. న చాపి క్షుద్భయం తత్ర న తస్కరభయం తథా
నగరాణి చ రాష్ట్రాణి ధనధాన్యయుతాని చ

94. నిత్యం ప్రముదితాస్సర్వే యథా కృతయుగే తథా
అశ్వమేధశతైరిష్ట్యా తథా బహు సువర్ణకైః

95. గవాం కోట్యయుతం దత్వా బ్రహ్మలోకం ప్రయాస్యతి
అసంఖ్యేయం ధనం దత్వా బ్రాహ్మణేభ్యో మహాయశాః

96. రాజవంశాన్ శతగుణాన్ స్థాపయిష్యతి రాఘవః
చాతుర్వర్ణ్యం చ లోకేస్మిన్ స్వే స్వే ధర్మే నియోక్యతి

97. దశవర్ష సహస్రాణి దశ వర్ష శతాని చ
రామో రాజ్యముపాసిత్యా బ్రహ్మలోకం ప్రయాస్యతి

98. ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం
యః పఠేద్ద్రామ చరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే

99. ఏతదాఖ్యానమాయుష్యం పఠన్ రామాయణం నరః
సపుత్ర పౌత్రస్సగణః ప్రేత్యస్వర్గే మహీయతే

100. పఠన్ ద్విజో వాగ్మౌషభత్వమీయాత్
స్యాత్ క్షత్రియో భూమిపతిత్వమీయాత్

వణిగ్జనః పణ్యఫలత్వమీయాత్
జనశ్చ శూద్రోపి మహత్వమీయాత్

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే
సంక్షిప్తోనామ ప్రథమస్సర్గః

ఇతి శ్రీ శతశ్లోకీ రామాయణం సమాప్తం